

Europos
Komisija
Jūrų reikalai
ir žuvininkystė

Bendrosios žuvininkystės politikos (BŽP) reforma

Kuriant geresnę ateitį
žuvims ir žvejams

EK pasiūlymas iš pirmo žvilgsnio

- Imtis veiksmų kovoti su pertekline žvejyba ir skatinti tvarų žuvų valdymą. ➔
 - Užtikrinti žuvies atsargų produktyvų naudojimą, siekiant padidinti ilgalaikį pelną. ➔
 - Daugiamečiai planai, įgyvendinami taikant ekosisteminį metodą. ➔
 - Supaprastintos taisyklės ir decentralizacija. ➔ ➔
 - Perleidžiamų žvejybos lengvatų sistema. ➔
 - Mažoms žvejybos bendruomenėms palankios priemonės. ➔
 - Draudimas išmetinėti nereikalingas žuvis. ➔
 - Nauji rinkodaros standartai ir aiškesnės etiketės. ➔
 - Geresnė akvakultūros sistema. ➔
 - ES finansinė parama tvarumo tikslams įgyvendinti. ➔
 - Aktuali informacija apie jūrinių išteklių būklę. ➔
 - Tarptautinė atsakomybė. ➔
-

Iššūkis

Europos žuvininkystės reformą būtina pertvarkyti. Mūsų laivai pagauna daugiau žuvies nei galima saugiai atkurti; tokiu būdu išsekiamos atskirų rūšių atsargos ir keliama grėsmė jūrinei ekosistemai. Kadangi dėl besaikės žvejybos Šiaurės Atlanto žuvų atsargos šiuo metu sumažėjo dviem trečdaliais, žuvų sugaunama mažiau, o žuvininkystės pramonės laukia neaiški ateitis. Atėjo laikas paversti žvejybą tvaria aplinkos apsaugos, ekonominiu ir socialiniu požiūriu.

Reformos tikslai

Užtikrinant žuvų atsargų tvarumą, naujaja Bendrąja žuvininkystės politika (BŽP) ES gyventojams siekiama suteikti stabilų, saugų ir sveiką maisto šaltinį, kurio užteks ilgam. Jos tikslas – pasiekti, kad žuvininkystės sektorius suklestėtų ir būtų sukurta naujų galimybių kurti naujas darbo vietas, o pakrančių zonos imtų plėstis. Tuo pat metu ši politika puoselėja pramonės atsakingumą ir gerą jūrų valdymą.

Daugiametis ekosisteminis valdymas

Jei norime atkurti klestintį žuvininkystės ūkį, turime veiksmingiau saugoti jūrų aplinką. Nuo šiol ES žuvininkystė bus tvarkoma pagal daugiamečius planus, vadovaujantis ekosistemomis pagrįstais metodais ir atsargumo principu. Moksliniai duomenys apie atsargų būklę bus patikimesni, o žvejybos pramonė turės geresnį ir stabilesnį pagrindą kurti ilgalaikius planus ir investuoti. Tokiu būdu bus apsaugoti išteklių ir padidintas ilgalaikis pelnas.

Mokslinių žinių gerinimas

Patikima ir aktuali informacija apie jūrinių išteklių būklę – esminis dalykas siekiant paremti pagrįstus valdymo sprendimus ir veiksmingai vykdyti naująją BŽP. ES valstybės narės turės rinkti, saugoti ir teikti mokslinius duomenis apie žuvų atsargas ir žvejybos poveikį jūrų baseinams. Šiai veiklai koordinuoti bus steigiamos nacionalinės mokslinių tyrimų programos.

Uždraus išmetinėti nereikalingą žuvį

Žuvų mėtymo bus palaipsniui atsisakoma. Manoma, kad į jūrą išmetamos nereikalingos žuvies kiekis sudaro 23 proc. viso laimikio (kai kuriuose sektoriuose – dar ir gerokai daugiau!). Žvejai privalės į krantą pristatyti visas komercines rūšis, kurias jie pagaus. Dėl tu bus surenkama patikimesnių duomenų apie žuvies atsargas, pagerės išteklių veiksmingumas. Be to, tokiu būdu bus skatinama vengti nepageidaujamo laimikio naudojant technines priemones, pavyzdžiui, konkrečioms žuvų rūšims gaudyti skirtą žvejybos įrangą.

Decentralizuotas valdymas

Reforma nustatys aiškesnius kiekvieno veikėjo vaidmenis ir pareigas, palengvins sprendimų įgyvendinimą. ES įstatymų leidybos institucijos nustatys bendrąją sistemą, pagrindinius principus, uždavinius, veiklos rodiklius ir grafikus. Valstybės narės nuspręs, kokių priemonių imtis politikai įgyvendinti ir bendradarbiaus regiono mastu.

Žuvininkystė taps pelningu verslu

Bus pristatyta perleidžiamų žvejybos lengvatų sistema, galiosianti ilgesniems nei 12 metrų laivams. Šios lengvatos, kurias platins valstybės narės suteiks jų turėtojams teisę kiekvienais metais naudotis galimybėmis žvejoti nacionaliniuose vandenyse, o verslo įmonės galės išnuomoti arba parduoti tokias savo teises. Tai užtikrins žuvininkystės pramonės ateitį, suteiks šiai priemonei daugiau lankstumo, atskaitingumo ir tuo pačiu sumažins perteklinius pajėgumus.

Parama mažoms žvejybos bendruomenėms

Žuvininkystė besiverčiančioms pakrančių bendruomenėms yra reikalinga ypatinga parama. Po reformos, pagal BŽP valstybių narių teisės apriboti žvejybą zonoje iki 12 jūrinių mylių nuo pakrantės galiojimas bus pratęstas iki 2022 m. Be to, nedidelės žvejybos bendruomenės bus atleistos nuo dalyvavimo perleidžiamų lengvatų sistemoje. Ateityje bus pristatyta žuvininkystei skirta finansinė priemonė, atnešianti naudos mažoms žvejybos bendruomenėms ir padėsianti vietos ekonomikoms prisitaikyti prie pakeitimų.

Kuriame tvari akvakultūra

Patobulinus akvakultūros sistemą, Europos Sąjungoje pagerės jūros gėrybių gamyba ir aprūpinimas jomis, sumažės priklausomybė nuo žuvies importo, paspartės pakrančių ir kaimo regionų plėtra. Valstybės narės parengs nacionalinius strateginius planus, skirtus pašalinti administracines kliūtis ir paremti ūkiuose auginamų žuvų pramonės aplinkos apsaugos, socialinių ir ekonominių standartų laikymąsi. Bus įsteigta nauja Akvakultūros konsultacinė taryba, teiksianti konsultacijų su pramone susijusiais klausimais.

Sektoriumi suteikiama daugiau galių

Supaprastinus taisykles ir įvedus decentralizuotą valdymą, šiai pramonei bus suteikta daugiau galios. Nurodomojo pobūdžio sprendimus, primetamus iš viršaus į apačią pakeis rezultatais grindžiama valdymo sistema, o pramonė galės pati pasirinkti geriausius būdus suderintiems rezultatams pasiekti. Išlaugs gamintojų organizacijų vaidmuo vykdant kolektyvų valdymą, stebėjimą ir kontrolę. Geresnė ES žuvininkystės ir akvakultūros produkcijos rinkodara padės sumažinti atliekų kiekį ir suteiks gamintojams galimybę geriau žinoti, kas vyksta rinkoje.

Vartotojams – daugiau informacijos

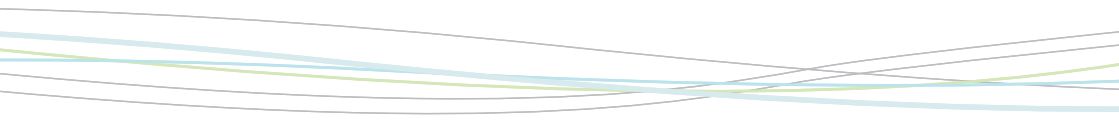
Dėl naujų etikečių, kokybės ir atsekamumo rinkodaros standartų vartotojams bus suteikiama aiškesnės informacijos ir galimybė paremti tvarią žuvininkystę. Tam tikrą informaciją ant etikečių nurodyti bus būtina, pavyzdžiui, siekiant atskirti žuvininkystės produkciją nuo akvakultūros produktų. Kitokia informacija gali būti nurodoma savanoriškai.

Šiuolaikiška, poreikiams pritaikyta finansinė priemonė

Naujosios BŽP tvarumo tikslams paremti bus teikiama ES finansinė parama. Ji visų pirma bus skirta ekologijai, naujovėms, pakrančių plėtrai, mokslui ir moksliniams tyrimams. Subsidijos nebebus teikiamos laivynams, kurių struktūra išlieka netvari. Taisyklių nesilaikantiems viešųjų lėšų nebus skiriama: valstybės narės gali pertraukti arba sustabdyti paramos mokėjimą, o tvarumo principus pažeidusios verslo įmonės laikinai arba visiems laikams prarasti teisę gauti paramą.

Prisiimti tarptautinę atsakomybę

ES padidins nuoširdaus tarpininko, besirūpinančio tvarumo, žuvis atsargų ir biologinės įvairovės jūrose reikalais vaidmenį, kurį ji vaidina tarptautinėse ir regioninėse organizacijose. Sąjunga kurs tvirtus aljansus ir kartu su savo partneriais imsis veiksmų, skirtų kovoti su nelegalia žvejyba ir pertekliniams pajėgumams mažinti. Sudarydama dvišales žvejybos sutartis su ne ES narėmis, ES skatins tvarumą, gerą valdymą ir demokratijos, žmogaus teisių principų bei įstatymų laikymąsi.

Sužinokite daugiau

Daugiau informacijos ieškokite
internete, adresas:

[http://ec.europa.eu/fisheries/
reform/index_lt.htm](http://ec.europa.eu/fisheries/reform/index_lt.htm)